

Nogle Hovedtræk af Forretningsgang og Revision i Skadesforsikringselskaber¹⁾.

Af A. Heiriis Sørensen²⁾.

Et Emne som Forretningsgang og Revision i et Forsikringselskab kan ikke udtømmes i en kort Tidsskriftartikel. Højest kan Hovedlinierne trækkes op og de mest karakteristiske Træk fremdrages, og det er da ogsaa dette, som er forsøgt i det efterfølgende.

Den erfarne Revisor vil derfor ikke finde noget nyt, men den der ikke har Lejlighed til at beskæftige sig med Emnet i Praksis, men som af den ene eller den anden Grund søger Oplysning, kan muligvis have nogen Nytte af at læse Artiklen.

Jeg har kun anset det for nødvendigt at omtale de Konti og Forhold, som er specielle for Forsikringselskabet, og kommer derfor overhovedet ikke ind paa de sædvanlige Revisionsarbejder saasom Bilagsgennemgang i Almindelighed, Konferering, Eftertælling o. s. v., ligesom hele Spørgsmaalet om intern Kontrol kun er berørt, naar det har direkte Forbindelse med Forsikringsforhold.

Man plejer at skelne imellem to Hovedgrupper for Forsikringsvirksomhed: *Skadesforsikring* og *Livsforsikring*.

Skadesforsikringselskaberne dækker de Skader af forskellig Art, Brand, Ulykke etc., som, man erfaringsmæssigt ved, vil ramme *nogle* af de Personer, som er udsat for den paagældende Risiko. Livsforsikringselskaberne dækker imod Skader, om hvilke man med Bestemt-
hed ved, at de før eller senere vil ramme *hver* enkelt Forsikringstager. Denne Forskel er saa afgørende med Hensyn til Præmieberegningen m. m., at de to Grupper maa behandles hver for sig, og ogsaa hver er underkastet sin Lovgivning.

Denne Artikel beskæftiger sig udelukkende med Skadesforsikringsvirksomhederne.

¹⁾ Artiklen er i det væsentlige en Gengivelse af de Forelæsninger over Emnet, der er afholdt paa Handelshøjskolen under Studiet Revision.

²⁾ Statsautoriseret Revisor, H. D.

Nogle Hovedtræk af Forretningsgang og Revision i Skadesforsikringselskaber¹⁾.

Af A. Heiriis Sørensen²⁾.

Et Emne som Forretningsgang og Revision i et Forsikringselskab kan ikke udtømmes i en kort Tidsskriftartikel. Højest kan Hovedlinierne trækkes op og de mest karakteristiske Træk fremdrages, og det er da ogsaa dette, som er forsøgt i det efterfølgende.

Den erfarne Revisor vil derfor ikke finde noget nyt, men den der ikke har Lejlighed til at beskæftige sig med Emnet i Praksis, men som af den ene eller den anden Grund søger Oplysning, kan muligvis have nogen Nytte af at læse Artiklen.

Jeg har kun anset det for nødvendigt at omtale de Konti og Forhold, som er specielle for Forsikringselskabet, og kommer derfor overhovedet ikke ind paa de sædvanlige Revisionsarbejder saasom Bilagsgennemgang i Almindelighed, Konferering, Eftertælling o. s. v., ligesom hele Spørgsmaalet om intern Kontrol kun er berørt, naar det har direkte Forbindelse med Forsikringsforhold.

Man plejer at skelne imellem to Hovedgrupper for Forsikringsvirksomhed: *Skadesforsikring* og *Livsforsikring*.

Skadesforsikringselskaberne dækker de Skader af forskellig Art, Brand, Ulykke etc., som, man erfaringsmæssigt ved, vil ramme *nogle* af de Personer, som er udsat for den paagældende Risiko. Livsforsikringselskaberne dækker imod Skader, om hvilke man med Bestemt-
hed ved, at de før eller senere vil ramme *hver* enkelt Forsikringstager. Denne Forskel er saa afgørende med Hensyn til Præmieberegningen m. m., at de to Grupper maa behandles hver for sig, og ogsaa hver er underkastet sin Lovgivning.

Denne Artikel beskæftiger sig udelukkende med Skadesforsikringsvirksomhederne.

¹⁾ Artiklen er i det væsentlige en Gengivelse af de Forelæsninger over Emnet, der er afholdt paa Handelshøjskolen under Studiet Revision.

²⁾ Statsautoriseret Revisor, H. D.

De vigtigste Bestemmelser om Forsikringselskabernes Regnskabsforhold findes i Lov om Skadesforsikringsvirksomhed af 2. Maj 1934. Ifølge denne Lovs § 1 maa privat Forsikringsvirksomhed i Fremtiden kun paabegyndes af *Aktieselskaber* og *gensidige Selskaber*. For Forsikringsaktieselskaberne gælder dog tillige Aktieselskabsloven.

Jeg har i denne Fremstilling ikke fundet Grund til at foretage nogen Sondring mellem Aktieselskaberne og de gensidige Selskaber, selv om der findes visse naturlige Forskelligheder mellem de to Selskabsformer.

Skadesforsikringsvirksomhed kan drives enten som *direkte Forretning* eller som *indirekte Forretning* (Genforsikring). I Praksis findes rene Selskaber af begge Typer, men de fleste større Selskaber driver Forretning under begge Former.

I Driftsregnskaberne findes der næppe mere end 3 Konti, der maa betegnes som typiske for Forsikringselskabet, nemlig *Præmieindtægten* og *Provisions-* og *Skadesudgifterne*, og det er derfor ogsaa disse Konti, som jeg i det efterfølgende vil beskæftige mig med.

I. Direkte tegnende Selskaber.

Forretningsgang.

Organisation og Forretningsgang i disse Selskaber kan være tilrettelagt paa mange Maader. Det her anførte maa derfor kun betragtes som et Eksempel.

Kontakten med det forsikringsøgende Publikum opnaas gennem et større eller mindre Antal Agenturer, som findes spredt over Landet paa egnede Pladser. Et saadant Agentur ledes sædvanligvis af en Inspektør eller en Distriktsforstander, eller hvad han nu kaldes, og dets Opgave er først og fremmest at tilføre Selskabet ny Forretning, hvilket sker ved Hjælp af Agenter, som er knyttet til Agenturet. Ved Siden af Akkvisitionen har Agenturet dog ogsaa andre vigtige Opgaver, f. Eks. Incassation af Præmierne i Distriktet og Udbetaling (efter Ordre fra Hovedkontoret) af Erstatninger til Skadelidte etc. Undertiden ser man, at Agenturerne har en endnu mere selvstændig Stilling end forudsat her, idet de foruden at tegne Forsikringer selv udsteder Policer og Præmiekvitteringer og foretager Skadesopgørelser og -udbetalinger; sædvanligvis er dog disse Funktioner henlagt til *Hovedkontoret*.

Dette er — som i alle større Virksomheder — delt i en Række Afdelinger, af hvilke de vigtigste er:

- Kasse,
- Bogholderi,

Præmieafdeling, herunder
 Begærings- og Tariferingsafdeling,
 Police- og Kvitteringsudskrivning,
 Restancekontor og Statistik,
 Provisionsafdelingen,
 Skadesafdelingen,
 Akkvisitionsafdelingen og
 Genforsikringen.

Af disse Afdelinger har kun Præmie-, Provisions- og Skades- samt Genforsikringsafdelingen Interesse i denne Forbindelse.

Indtægterne.

Præmieafdelingen.

Som nævnt opkræves Præmierne af Agenturerne, der faar Kvitteringerne tilsendt fra Hovedkontoret.

Police- og Kvitteringsudskrivningen kan være tilrettelagt paa mange forskellige Maader. Den kan foregaa rent manuelt, men — under større Forhold — finder den hyppigt Sted ved Hjælp af mekaniske Trykkesmaskiner (Adrema etc.).

De fra Agenturerne m. fl. indsendte Begæringer noteres ved Indgangen i en Begæringsbog, hvor de forsynes med fortløbende Begæringsnumre. Derefter gennemgaaes den enkelte Begæring nærmere med Henblik paa, om Selskabet ønsker at overtage den tilbudte Risiko. Hvis Forsikringen antages, gaar Begæringen videre til Tariferingsafdelingen, som fastsætter Præmien ved Hjælp af Selskabets Tarif og de i Begæringen afgivne Oplysninger. Bestemmende for Præmiens Størrelse er en Række forskellige Omstændigheder, f. Eks. ved Brandforsikring af fast Ejendom: Husets Beliggenhed, om det er straaetækt eller forsynet med Tegtag, om det anvendes til brandfarlig Virksomhed o. l., ved Ulykkesforsikring: Forsikringstagerens Alder, Erhverv, Helbreds-tilstand o. s. v.

Saa snart Begæringen er antaget, udskrives Policen, som er den endelige Kontrakt mellem Selskabet og Forsikringstageren. Forsikringen er derefter — dersom andet ikke er aftalt — sat i Kraft og registreres (paa et Kort) i Forsikringsregistret, som er en Fortegnelse over samtlige i Kraft værende Forsikringer i Selskabet (Portefeullen). De enkelte Forsikringskort er paatrykt et Skema, som i udfyldt Stand indeholder alle nødvendige Oplysninger om Forsikringstagerens Navn,

Adresse, Policenummer og Begæringsnummer, de forsikrede Genstande eller Personer, Forsikringssummens Størrelse, Præmiens Størrelse og Forfaldstider og — hvis Forsikringen er genforsikret — tillige de nødvendige Oplysninger herom. Registret kan være indrettet i faste Protokoller eller paa løse Kartotek kort. I sidstnævnte Tilfælde suppleres Registret ofte med en fast Nummerfortegnelse, der gør det muligt at sikre sig, at alle Kort paa et vist Tidspunkt (ved Kvitteringsudskrivning f. Eks.) er til Stede. Forsikringsregistret er opdelt efter Forsikringernes Forfaldsmaaned og derefter yderligere agenturvis. Efter at Forsikringen er optaget i Forsikringsregistret, skal den — som det nærmere vil fremgaa af det efterfølgende — behandles af saavel Statistiken som Provisions- og Genforsikringsafdelingen. Dette kan ske, ved at Begæringen cirkulerer og efterhaanden faar Paategning for hver Afdeling, som den har passeret.

I Slutningen af hver Maaned udskrives paa Grundlag af dette Register de i efterfølgende Maaned forfaldne Præmiekvitteringer. De afkonfereres eventuelt med Nummerregistret og føres derefter sammen med de ny Policer paa »Følgelister« til Agenturerne. Disse Følgelister, der er at betragte som en Slags Faktura, sammentælles og indføres, enten specificeret eller blot med Totalbeløbet for hvert Agentur, i *Kvitteringsjournalen*. Under større Forhold sker Kvitteringsudstedelsen — som nævnt — ofte maskinelt. Samtidig udskrives der automatisk Lister over Kvitteringerne i flere Eksemplarer. Et anvendes som Følgeliste til Agenturet, og et udgør — indheftet i et Bind — *Kvitteringsjournalen*. Den sammentalte Journal posteres i Hovedbogholderiet til Debet for Agenturernes Konti og til Kredit for Præmiekonto m. m. (For ny Policer skal der gerne tillige opkræves »Policepenge« og »Stempelgebyr«, hvilke Beløb ogsaa bogføres ad denne Vej).

De udstedte Kvitteringer m. m. fremsendes sammen med Følgelisterne til Agenturerne, der paabegynder Opkrævningen. Efterhaanden som denne skrider frem, indsender Agenturet efter nærmere fastsatte Regler à Konto Beløb til Hovedkontoret, der gennem Kasseregnskabet krediterer Agenturet.

Efter Maanedens Udgang indsender Agenturet Slutafregning til Hovedkontoret og returnerer samtidig de Policer og Kvitteringer, som det ikke har været muligt at incassere. Denne Slutafregning skulde strengt taget ske, før Agenturet fik tilsendt næste Maanedes Kvitteringer, men i Praksis lader dette sig vanskeligt gøre. Saaledes kan de Kvitteringer, der forfalder og opkræves den 31. Januar, først afregnes til Hovedkontoret nogle Dage ind i Februar Maaned, paa hvilket Tidspunkt Opkrævningen for Februar allerede er paabegyndt. De Uregelmæssighe-

der, som muliggøres herved, garderer Selskaberne sig imod ved fra Tid til anden at lade foretage uanmeldte Eftersyn i Agenturerne ved deres egne rejsende Revisorer.

Naar Hovedkontoret modtager Slutafregning og uindløste Dokumenter for en Maaned, foretages der straks en Betalingsafmærkning i Kvitteringsjournalen eller paa Kopien af Følgelisterne. De returnerede Kvitteringer m. m. gennemgaas nærmere og bogføres i en *Kreditjournal*, gennem hvilken de godskrives Agenturet. Saafremt Aarsagen til Returneringen af Kvitteringen er Forsikringstagerens Død eller anden Aarsag, der godtgør Præmiens Uerholdelighed, debiteres Beløbet (gennem denne *Kreditjournal*) paa Præmiekontoen, men saafremt Selskabet har nogen Udsigt til at kunne »redde« Forsikringen, overføres den til Debet for en »Restancekonto«, og Dokumentet overgives til *Restancekontoret* til Behandling. Saafremt dette heller ikke formaar at incassere Beløbet, føres det gennem en *Restanceafgangsbog* til Kredit for Restancekontoen og til Debet for Præmiekontoen. Ophør af en Forsikring medfører undertiden Tilbagebetaling af en Del af den erlagte Præmie (Ristornering).

Saadanne Forsikringer, som er definitivt udgaaede, enten gennem *Kreditjournalen* eller gennem *Restanceafgangsbogen*, slettes paa Grundlag heraf i Forsikringsregistret og Nummerfortegnelsen, endvidere maa de føres til Afgang i Statistiken, Provisionsregnskabet og Genforsikringsafdelingen.

I det foregaaende er flere Gange omtalt den *statistiske Afdeling*.

Da det er af Betydning for Forsikringsselskaberne til enhver Tid at have Overblik over, hvorledes Forsikringsbestanden med Hensyn til Antal, Forsikringssum og Præmie fordeler sig geografisk, erhvervsmæssigt o. s. v., føres der — sædvanligvis i Præmieafdelingen eller i en særlig Afdeling — en udførlig *Statistik* herover.

Grundlaget for Føringen af denne Statistik er det samme, som Præmieafdelingen benytter under Arbejdet med Forsikringsregistret, altsaa Begæringer eller Policekopier, returnerede Kvitteringer for slettede Forsikringer etc.

Statistiken kan f. Eks. indrettes saaledes, at den for hvert Agentur indeholder Oplysning om Forsikringsbestandens S sammensætning ved Aarets Begyndelse for saa vidt angaar

Antal Forsikringer,
Samlet Forsikringssum og
Samlet Helaarspræmie.

Paa Grundlag af det ovenfor omtalte Materiale suppleres Statistiken saa i Aarets Løb med Tilgang og Afgang af Forsikringer og udviser

derefter ved Aarets Udgang for hvert Agentur den nye Bestands Sammensætning. Efter at Statistiken er rekapituleret, haves der i denne et samlet Udtryk for bl. a. Helaarspræmien af de i Kraft værende Forsikringer.

Den Præmie, som Statistiken udviser, maa selvfølgelig i store Træk stemme overens med Bogholderiets Præmiekonto. Fuldstændig Overensstemmelse kan dog kun ventes i Undtagelsestilfælde. Som nævnt arbejder Statistiken i Almindelighed med de rene Helaarspræmier, medens Bogholderiet ofte tillige indeholder de saakaldte »Protempo Præmier« (f. Eks. Præmie fra 17. Januar—31. Marts for en Forsikring, der er sat i Kraft den førstnævnte Dato, men fremtidig ønskes opkrævet den 1. April). I Praksis vil desuden en Række andre Forhold spille ind og umuliggøre en nøjagtig Overensstemmelse, herunder navnlig det store Antal Noteringer.

I enkelte Brancher, f. Eks. Brandforsikring af fast Ejendom, er Bevægelserne i Portefeullen dog saa faa, at man ved at lade Bogholderiet udskille Protempo Præmierne m. m. paa særlige Konti, kan opnaa nøjagtig Overensstemmelse mellem Bogholderi og Statistik.

Af Indtægter udover Præmier og forskellige mindre væsentlige Gebyrer har Forsikringsselskabet som Regel Renteindtægter og Provision af Genforsikring samt eventuelt Indtægter af fast Ejendom, men da der ikke hertil knytter sig særlige Problemer, behøver de ikke Omtale her.

Udgifterne.

Udgiftssiden i Forsikringsselskabets Driftsregnskab domineres fuldstændig af tre Poster, nemlig *Provisionerne*, *Skaderne* og *Administrationsudgifterne*. De sidste frembyder ikke Interesse i denne Forbindelse.

Provisionsafdelingen.

Forsikringsselskabets Inspektører, Agenter og andre Repræsentanter lønnes som Regel med en mindre fast Gage og eventuelt fast Tilskud til Automobilhold etc. samt *Provision* af de Forsikringer, som de tilfører Selskabet. Denne Provision beregnes i Almindelighed som en bestemt Procent af Præmieindtægten for de tegnede Forsikringer og benævnes derfor *Tegningsprovision* (*Nytegningsprovision*). Desuden ydes der ofte en saakaldt *Fornyelsesprovision*, hvilket vil sige, at Agenten

oppebærer en (mindre) Procent af Præmieindtægten af de af ham tidligere tegnede Forsikringer, som stadig er i Kraft.

Det er Provisionsafdelingens Opgave at holde Rede paa disse Gager og Provisioner og sørge for, at de til rette Tid gennem Bogholderiet bliver krediteret Agenternes Konti. De faste Tilskud bogføres regelmæssigt og volder ingen særlige Vanskeligheder i regnskabsmæssig Henseende. Interessantere er Provisionerne.

Samtidig med, at Præmieafdelingen sætter en Forsikring i Kraft, faar — som tidligere nævnt — Provisionsafdelingen Meddelelse herom, ved at Begæringen eller Policen modtages i Provisionsafdelingen til Notering. Afdelingen undersøger, hvilken Provisionssats den paagældende Agent er berettiget til for den tegnede Forsikring efter den med ham truffne Overenskomst og indfører derefter i en Provisionsjournal: Agentens Navn, Forsikringens Pol. Nr., Præmiebeløbet, Provisionssatsen og sluttelig den udregnede Provision. Ved Maanedens Udgang sammentæles Provisionsjournalen og posteres i Bogholderiet til Debet for Provisionskontoen og til Kredit for Agenternes Konti.

Det hænder ofte, at en Forsikring, for hvilken der er beregnet Provision til Agenten, af en eller anden Grund atter maa slettes, f. Eks. fordi Forsikringstageren ikke har indfriet Policen. I saa Fald faar Provisionsafdelingen paa samme Maade som ovenfor omtalt Meddelelse herom, saaledes at den godskrevne Provision atter kan blive *tilbageført*.

Udbetaling af Provision sker gerne i Form af à Konto Beløb, som er afpasset efter de optjente Provisioner. Agenten henvender sig i Provisionsafdelingen og anmoder om et Beløb. Afdelingen undersøger derefter hans Konto og tager paa Grundlag af denne og hans Forhold iøvrigt Stilling til Anmodningen. Hvis den kan efterkommes, udskrives der en Kvittering, som anvises af Afdelingen og sendes til Kassen, hvor Agenten efter at have kvitteret, faar Beløbet udbetalt. Samtidig med, at Provisionsafdelingen anviser Beløbet til Udbetaling, foretager den en Notering heraf i en »Afstemningsbog for udbetalt Provision«, som senere vil blive omtalt.

Nogle Selskaber følger det Princip, at Agenterne først godskrives paa spærrede Konti for den Provision, som er indtjent, men som ikke maa udbetales, før de paagældende Forsikringstagere har betalt i hvert Fald den første Præmie. I saa Fald maa der med passende Mellemløb foretages Overførsler til Agenternes fri Konti, efterhaanden som Provisionerne kan udbetales.

Regnskabet med *Fornyelsesprovisionerne* er som Regel ordnet noget mere primitivt. I en Rescontro føres (udenfor Bogholderiet) for hver

Agent et Blad, paa hvilket Agentens Portefeuille er noteret Police for Police med Oplysning om det samlede i Kraft værende Præmiebeløb. Tilgang føres til og Afgang fra, og hvert halve eller hele Aar beregnes Fornyelsesprovisionen og bogføres.

Den her anførte Forretningsgang med Hensyn til Bogføring af Provision medfører, at der ved Aarets Slutning i Regnskabet maa optages en Række Debetsaldi for Forskudsprovision, som først maa underkastes den sædvanlige statusmæssige Vurdering og eventuelt gøres til Genstand for Afskrivning. Undertiden undgaar man dette ved at føre samtlige udbetalte à Konto Beløb direkte til Udgift paa Provisionskontoen og derefter uden for det egentlige Bogholderi føre et særskilt Regnskab over optjent og udbetalt Provision for hver enkelt Agent.

Teoretisk opstaar da ved Statusopgørelsen det Spørgsmaal, om der ikke skulde afsættes et Passiv for eventuel skyldig Provision, men som Regel vil dog à Konto Udbetalingerne overstige de optjente Beløb.

Skadesafdelingen.

Naar en Skade er indtruffet, henvender den Skadelidte sig til det nærmeste Agentur, eventuelt til Hovedkontoret, hvor han faar udleveret til Udfyldelse en *Skadesanmeldelsesblanket*, der i Spørgsmaalsform afkræver ham de til en Bedømmelse af Skadestilfældet nødvendige Oplysninger.

Snarest muligt efter Skadens Indtræffen opgøres den. Er den af større Omfang, finder Opgørelsen Sted ved Hjælp af særlige tilkaldte Eksperter; er der kun Tale om en mindre Skade, kan Agenturet ofte selv foretage Opgørelsen. I nogle Brancher f. Eks. Ulykkesforsikring o. a., kan Skaden ikke opgøres endeligt, før Skadelidte atter er rask, saa at alle Følger af Skadestilfældet kan overses.

Den udfyldte og underskrevne Skadesanmeldelsesblanket indsendes af Agenturet straks til Hovedkontoret, hvor den afleveres i Skadesafdelingen. Denne undersøger 1) om den paagældende Forsikring stadig er i Kraft, idet Anmeldelsen jo i modsat Fald straks afvises, og 2) om Forsikringen er genforsikret. Hvis dette er Tilfældet, sendes der en foreløbig Meddelelse om Skadestilfældet (Skadesbordereau) til det reasurerende Selskab.

Skadesanmeldelsen noteres i øvrigt ved Indgangen til Skadesafdelingen i en »Journal for anmeldte Skader«, hvor den faar tildelt et Løbenummer. Desuden noteres i Journalen Oplysning om Skadelidtes Navn, Policenummer, Agentur m. m. Derefter anlægges der en »Skadesag«, d. v. s., der oprettes et Charteque, der paaføres alle Oplysninger

om Sagen, og i dette Charteque aflægges efterhaanden al den Korrespondance og de Dokumenter, som Sagen giver Anledning til. Skadesafdelingen behandler derefter Sagen og fører den nødvendige Korrespondance med Skadelidte, hans Sagførere m. fl. indtil den Dag, da Erstatningsbeløbet definitivt kan fastsættes, og Sagen »sluttes«. I Skadesjournalen gøres der da ud for den paagældende Sag en Tilføjelse om Skadens endelige Beløb.

Udbetalingen af Erstatningen finder Sted paa den Maade, at Skadesafdelingen udskriver en Kvittering, som anvises og sammen med en Udbetalingsordre sendes til Kassen, som videreekspereder Kvitteringen og det nødvendige Beløb til Agenturet. Agenturet foretager selve Udbetalingen til Skadelidte mod dennes Kvittering, som da returneres til Skadesafdelingen, der efter at have godkendt den afleverer den til Kassen. Samtidig med Udskrivningen og Anvisningen af Erstatningskvitteringen foretager Skadesafdelingen en Notering af det anviste Beløb i en »Afstemningsbog for udbetalte Skader«, ligesom Udbetalingsdato og -beløb tilføjes ud for det paagældende Skadesnummer i »Journal for anmeldte Skader«. Sluttelig udregnes Reassurancens eventuelle Andel i Skaden, og Afdelingen sørger for gennem Meddelelse til Bogholderiet, at Reassurandørerne debiteres for deres Part.

Revision af Præmieindtægten og Provisions- og Skadesudgifterne.

Præmieindtægten.

Det meget store Antal Beløb, hvorefter Præmieindtægten i et Forsikringsselskab bestaar, bevirker, at det er praktisk umuligt for Revisionen direkte at undersøge, om der er indgaaet i Kasseregnskabet Præmie fra alle de i Forsikringsregistret noterede Forsikringer. Arbejdet kan end ikke med Udbytte udføres stikprøvevis, idet det Materiale, som kan gennemgaaes inden for en rimelig Tid, er saa ringe i Forhold til det samlede Materiale, at det er uden Betydning. En Kontrol med Præmieindtægten maa derfor søges opnaaet ad en mere indirekte Vej, og her melder den Tanke sig straks, at den tidligere omtalte *Præmiestatistik* maa kunne anvendes til dette Brug.

Afstemning af Præmieindtægten med Statistiken.

Revisionen maa undersøge, at den i Bogholderiet noterede Præmieindtægt stemmer overens med Rekapitulationen af Statistiken. Som tidligere omtalt kan en helt nøjagtig Overensstemmelse ikke ventes af for-

skellige Grunde, men paa den anden Side maa Differencen ej heller være større, end at den kan forklares gennem de Kilder til Uoverensstemmelser, som man er bekendt med. I modsat Fald maa Grundlaget for Føringen af Præmiestatistiken nærmere undersøges, idet det meget ofte vil være her, at Aarsagen til Uoverensstemmelsen maa findes.

Foruden denne Totalafstemning af Præmieindtægten er det af stor Betydning, at Revisionen sætter sig ind i Forretningsgangen i Forbindelse med Præmieregnskabet og faar denne lagt rationelt til Rette. Det kan saaledes bl. a. nævnes, at indkomne Begæringer bør afleveres direkte til Præmieafdelingen, saa at de straks kan blive noteret i Begæringsbogen og Statistiken. Denne maa selvfølgelig føres selvstændigt uden Forbindelse med Kasse og Bogholderi for at have virkelig Værdi. Endvidere bør de færdige Policer bære Paategning om at være noteret i Præmieafdelingen, og den overordnede Funktionær, som sidst underskriver Policen, bør forvisse sig herom.

Almindelig Revision af et vilkaarligt Omraade inden for Præmieregnskabet.

Det er ovenfor sagt, at en direkte Revision af Præmieindtægten med Forsikringsregistret som Grundlag er uigennemførlig. Dette maa dog ikke forstaas saaledes, at Revisionen kan lade denne Side af Sagen fuldstændig ligge. For stadig at holde sig à jour med Forretningsgangen og dens Overholdelse, er det nødvendigt lejlighedsvis at foretage en Gennemgang af et begrænset Omraade inden for Præmieregnskabet. Man maa blot gøre sig klart, at Betydningen af en saadan Gennemgang ikke bestaar i, at Præmieindtægten bliver revideret ad denne Vej, men i, at Revisionen paa denne Maade bevarer Følingen med det detaillerede Arbejde i disse Afdelinger.

En Revision af et saadant begrænset Omraade, f. Eks. omfattende et eller flere Agenturer, falder i tre naturlige Afsnit:

- 1) Kontrol med Tilgangen,
- 2) » » Fornyelserne,
- 3) » » Afgangen.

Kontrol med Tilgangen.

Paa Grundlag af de indkomne originale Begæringer undersøges Rigtigheden af Noteringerne i Begæringsbogen, og denne sammenholdes derefter med Forsikringsregistret, hvorved det paases, at der i dette er

optaget ny Forsikringer i Overensstemmelse med Begæringsbogen. Derimod hører det vist nok til Undtagelserne, at Revisionen beskæftiger sig med selve Tarifieringen.

Under mindre Forhold kan der undertiden gennemføres en Nummerkontrol med Begæringsformularer m. m.; hvis en saadan Kontrol er etableret, maa den selvfølgelig benyttes i Forbindelse med dette Arbejde.

Ved Hjælp af Provisionsafdelingens Materiale vedrørende Nytegningsprovision kan man yderligere undersøge, om der er tilført Selskabet ny Forsikringer svarende til de godskrevne Provisioner, men man kan dog ikke altid regne med, at der skal være betalt Provision for hver eneste ny tilkomne Forsikring.

Det kontrolleres, at alle nye Forsikringer til rette Tid er belastet Agenturerne gennem Følgelister.

Kontrol med Fornyelserne.

Under en Kontrol med Fornyelserne maa det undersøges, at der — til det bestemte Agentur og i den bestemte Forfaldsmaaned, som er udvalgt til Gennemgang — er fremsendt Fornyelseskvitteringer til Incasation svarende til de Forsikringer, som er i Kraft ifølge Forsikringsregistret. Endvidere maa denne Kvitteringsudstedelse i det store og hele svare til den tilsvarende Udstedelse i en tidligere Periode, f. Eks. for et Aar tilbage.

Der foretages en Afkonferering mellem Forsikringsregistrets Kort eller Protokoller og Følgelisterne til Agenturet, hvorved det konstateres, at disse omfatter alle Forsikringer ifølge Registret. Efter Omstændighederne bør ligeledes Nummerfortegnelsen afkonfereres med Følgelisterne. Følgelisterne eftertælles og sammenholdes med Kvitteringsjournalen, som ligeledes eftertælles, ligesom Posteringen af denne i Hovedbogholderiet kontrolleres. Dette sidste vil dog sædvanligvis være et Led i den almindelige Revision.

Disse Undersøgelser kan yderligere uddybes, ved at man afkonfererer Følgelisterne i Aar med de tilsvarende Lister fra i Fjor, idet man »policenummervis« sammenholder Præmierne i Fjor med de tilsvarende udstedte Præmier i Aar og samtidig opnoterer væsentlige Afvigelser til nærmere Undersøgelse. Paa denne Maade vil man faa opnoteret en Del Afgang. (Forsikringer udstedt i Fjor, men ikke i Aar), som man derefter paa forskellig Maade kan faa dokumenteret.

Kontrol med Afgangen.

Efter den i denne Artikel forudsatte Forretningsgang kommer Afgangen af Forsikringer til Udtryk i Bogføringen dels i *Kreditjournalen*, dels i *Restanceafgangsbogen*, i begge Tilfælde som Debiteringer paa Præmiekontoen.

Som Grundlag for disse Afgangsposteringer maa der altid findes forskelligt Bilagsmateriale, først og fremmest den returnerede, uindfriede Police eller Præmiekvittering. Herudover vil der som Regel ogsaa i Korrespondancen med Agenturet kunne findes nærmere Oplysninger om, hvorfor Forsikringen har maattet føres til Afgang, f. Eks. at Forsikringstageren er flyttet, uden at det vides hvorhen, eller at det paa Grund af økonomiske Forhold er umuligt at incassere Præmien o. s. v. Endelig kan der findes Korrespondance, ifølge hvilken Forsikringstageren selv har opsagt Forsikringen. Alt dette Materiale sammenholdes med de to ovennævnte Grundposteringsbøger.

Den Afgang, som blev konstateret under den ovenfor omtalte Gennemgang af Fornyelserne, maa selvfølgelig gennemgaaes paa samme Maade.

I Forbindelse med Revisionen af Afgangen paases det, at annullerede Forsikringer slettes i Forsikringsregistret, i Statistiken, Provisionsregnskabet, Genforsikringen o. s. v.

Provisionsregnskabet.

Der udbetales som tidligere nævnt to Former for Provision: Nytegningsprovision og Fornyelses- (Gentagelses-) provision. Regnskabsmateriale vedrørende Provisionerne kan være ret omfattende, saaledes at Revisionen bedst lader sig foretage ved Stikprøver.

Nytegningsprovision.

Revisionen af Nytegningsprovisionen gaar ud paa at paase, at der er tilført Selskabet nye Forsikringer svarende til de i Provisionsjournalen noterede Provisioner (jfr. Omtalen af det samme Forhold under Præmieregnskabet). Ved en Række Stikprøver kontrolleres det endvidere, at de beregnede Provisioner er i Overensstemmelse med Selskabets Provisionsregulativer og med de for den enkelte Agent gældende særlige Vilkaar.

Fornyelsesprovision.

Det undersøges lejlighedsvis, at ny Forsikringer indgaar, og afgaaede Forsikringer slettes i Fortegnelsen over den enkelte Agents Portefeuille i den tidligere omtalte Rescontro, og at Provisionen i øvrigt udregnes og bogføres rigtigt.

Det blev under Omtalen af Forretningsgangen i Provisionsafdelingen nævnt, at denne ved Anvisning til Udbetaling af et à Konto Beløb samtidig foretog en Notering i en »Afstemningsbog for udbetalt Provision«. Ved Hjælp af denne Bog kan der foretages en nøjagtig Afstemning mellem de gennem Kassen udbetalte Provisioner og Noteringerne i nævnte Afstemningsbog. Ved at følge denne Afstemning, maa Revisionen under sin Gennemgang af Kasseregnskabet kunne nøjes med en stikprøvevis Revision af disse à Konto Kvitteringer, hvis Antal ofte er ret stort, og saaledes opnaa en Arbejdsbesparelse.

Erstatningsregnskabet.

Størsteparten af Erstatningskvitteringerne findes som Bilag i Kasse-regnskabet, men en Del Erstatninger, navnlig Smaaskader, er udbetalt af Agenturerne, og Kvitteringerne herfor findes som Bilag til disses Afregninger. Normalt vil derfor Erstatningskvitteringerne blive revideret under Gennemgangen af Kassebilagene og Bilagene til Agenturafregningerne.

Erstatningskvitteringernes Værdi som Bilag er sædvanligvis ret ringe. Det er som Regel Formularbilag, som er udfyldt af Selskabet selv (paa Maskine) og derefter underskrevet af Skadelidte. De forekommer i et endnu større Antal end Provisionskvitteringerne, og det er derfor en stor Lettelse for Revisionen, hvis den kan nøjes med en stikprøvevis Gennemgang af dette Bilagsmateriale, hvilket kan forsvares, naar der etableres en Totalafstemning af Skadesudgiften efter samme Linier som omtalt ovenfor under Provisionsregnskabet. Ved Anvisning til Udbetaling af et Erstatningsbeløb noterer — som tidligere nævnt — Skadesafdelingen det anviste Beløb i en »Afstemningsbog for udbetalte Skader«. Paa Grundlag af denne er det muligt Maaned for Maaned at foretage en nøjagtig Afstemning mellem Skadesafdelingens Noteringer og Erstatningskontoen i Bogholderiet.

Paa Grundlag af Kasseregnskabet udvælges et Antal Skadestilfælde, og selve Skadessagen rekvireres. Et Gennemsyn af en Række Skadesager giver et ganske godt Indtryk af, om der er »Realiteter« bag ved

Bilagene, selv om de gennemsete Sagers Antal kun bliver ringe i Forhold til det samlede Antal.

Det er ikke usædvanligt, at der forekommer — endog betydelige — Indtægter paa Erstatningskontoen. Disse Indtægter skal selvfølgelig indfanges af Selskabets almindelige Indtægtskontrollsystem (Postnotering, Kassekontrol o. s. v.), men det kan alligevel være Ulejligheden værd at formaa Skadesafdelingen til at foretage visse Noteringer, naar der i en Skadessag forventes senere Indtægter (saakaldte Provenuer), idet det er næsten umuligt for Revisionen ad anden Vej at komme til Kendskab om disse.

Det er navnlig i visse bestemte Brancher, at disse Provenu-Indtægter forekommer, f. Eks. ved Ansvarsforsikring, hvor Selskabet har Regreskrav mod en Tredjemand og ved Kautions-, Kredit- og Garantiforsikringer, hvor større eller mindre Dele af de udbetalte Erstatninger efterhaanden tilbagebetales.

Ved et Antal Stikprøver undersøges det, hvilke af de udbetalte Erstatninger der er reassureret, og for disses Vedkommende maa Reassurancens Andel efterregnes, og det maa paases, at disse Andele belastes Reassurandørerne gennem Bogholderiet. Paa samme Maade tilkommer der selvfølgelig Reassurancen Andele af de indgaaede Provenuer.

Genforsikringsafdelingen.

Genforsikringsafdelingen har til Opgave at sørge for, at de Forsikringer, som tegnes, bliver reassureret i det Omfang, som er bestemt af Direktionen eller eventuelt fremgaar af Selskabets Vedtægter.

Hvis Afdækningen sker i Henhold til en med Selskabets Reassuranceforbindelse afsluttet Kontrakt, er den *obligatorisk*. I Reassurancekontrakten vil det da være nærmere bestemt, hvilke Risici, der skal afdækkes, og paa hvilken Maade Afdækningen skal finde Sted. Saafremt Selskabet skal afgive en bestemt Brøkdell, f. Eks. 25 pCt. af hver Forsikring, taler man om en *Kvoteafdækning*. Forholdet kan ogsaa være ordnet saaledes, at det direkte tegnende Selskab selv holder et vist Maksimum for egen Regning, f. Eks. Kr. 30.000,— og derefter — helt eller delvis — afgiver det overskydende Beløb. Denne Form kaldes *Excedentafdækning*¹⁾.

Den obligatoriske Afdækning er som nævnt ordnet kontraktmæssig og omfatter samtlige et Selskabs Forsikringer eller i hvert Fald visse

¹⁾ Fra det latinske *excedere*: overskride (det tilladelige).

større Grupper. Der kan dog ogsaa finde en Afdækning Sted af enkelte Forsikringer (som ikke er omfattet af Kontrakten) i Henhold til Betingelser, som i hvert enkelt Tilfælde aftales med det reassurerende Selskab. Der er i saa Fald Tale om, at Afdækningen sker *fakultativt*.

I Praksis findes yderligere en lang Række Afdækningsformer af speciel Natur, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa.

Der tilkommer Reassurandøren en forholdsmæssig Del af Præmien for de genforsikrede Forsikringer mod, at han deltager i samme Forhold i de paa disse Forsikringer faldende Skader. For den tilførte Forretning yder Reassurandøren en *Provision*, der beregnes som en Procent af Præmieindtægten. Procentens Størrelse afhænger undertiden af det Forløb, som Forretningen har haft og reguleres ved Aarets Udgang (Provision efter »glidende Skala«, Gevinstandele etc.).

I Aarets Løb holdes Reassuranceselskabet à jour med Præmier og Skader vedrørende de afdækkede Forsikringer i Form af *Bordereauer*, som er foreløbige Meddelelser herom og *kvartalsvise Kontokuranter*, gennem hvilke den endelige Afregning af Præmier, Provisioner og Skader m. m. finder Sted.

Forretningsgangen i Genforsikringsafdelingen kan — blandt mange Muligheder — være tilrettelagt saaledes:

Hver Gang en Forsikring sættes i Kraft af Præmieafdelingen, gives der Genforsikringsafdelingen Meddelelse herom. Paa Grundlag af Begæringens Oplysninger udregnes Reassurancens Andel i Forsikringssum og Præmie i Henhold til de gældende Aftaler, og der oprettes et Genforsikringskort, som — i Lighed med Kortene i Forsikringsregistret — indeholder alle nødvendige Oplysninger om den paagældende Forsikring: Navn, Adresse, Policenummer, Genforsikringsnummer, Forsikringssum samt, hvilke Reassurandører der deltager i den paagældende Forsikring og med hvilke Beløb, de hver for sig deltager.

Disse »Genforsikringskort« danner et Kartotek i Lighed med Forsikringsregistret og udgør det Grundlag, hvorpaa de Reassurandørerne tilkommende Præmier udregnes. Undertiden forsynes Kortene i det almindelige Forsikringsregister tillige med Oplysning om Reassuranceforholdene for hver enkelt Police, saaledes at det specielle Reassuranceregister kan undgaas.

Kortene indføres i Forfaldsmaanederne i »Genforsikringsjournalen«, der altsaa føres parallelt med Kvitteringsjournalerne. Den er indrettet med en Totalkolonne og en Række Specialkolonner, en for hver Reas-

surandør. Den enkelte Forsikrings Helaarspræmie indføres i Totalkolonnen og de Andele af denne Præmie, der i Henhold til Reassurancebestemmelserne tilkommer den enkelte Reassurandør, »konteres« ud i de respektive Kolonner. Saafremt man derefter i en særlig Rubrik noterer den Præmie, Selskabet holder for egen Regning, skal Beløbene selvfølgelig stemme over tværs.

Ved Maanedens Udgang sammentælles Genforsikringspræmiejournalen og afstemmes paa tværs og posteres i Hovedbogholderiet. Reassurandørernes samlede Præmiebeløb debiteres Genforsikringspræmiekonto og krediteres under Reassurandørkontoen de enkelte Reassurandører. Det Præmiebeløb, som Selskabet holder for egen Regning paa de genforsikrede Risici, og som i Henhold til ovenstaaende ogsaa vil fremgaa af Genforsikringspræmiejournalen, skal selvfølgelig ikke gøres til Genstand for nogen Postering.

Afregningen af Skader til Reassurancen sker paa en tilsvarende Maade. Med Erstatningskontoen som Basis indføres samtlige Skader i en »Genforsikringssskadesjournal«. Den enkelte Reassurandørs udregnede Andel i de genforsikrede Skader noteres i den paagældende Rubrik i Journalen, som sammentælles og afstemmes med Erstatningskontoen. Posteringen i Hovedbogholderiet finder Sted til Debet for Konto for Reassurandører og til Kredit for Reassurancens Andel i Skader.

For den modtagne Forretning yder Reassurandørerne som nævnt en i Kontrakterne nærmere fastsat Provision, som i Almindelighed beregnes paa Grundlag af Præmien. Da denne fremgaa af Genforsikringspræmiejournalen for hver Reassurandør, kan den nemmest udregnes i denne Journal og herfra posteres til Debet for Reassurandørernes Konti og til Kredit for Genforsikringsprovision.

Som ovenfor berørt afsendes til samtlige Reassurandører Bordereauer over Præmier og Skader og ved Kvartalets Udgang en endelig Opgørelse i Form af en Kontokurant, hvor yderligere Provision optages.

Revision af Genforsikringsafdelingen.

En Revision af Genforsikringsafdelingen ved en direkte Gennemgang af Materialet vil møde de samme Vanskeligheder som omtalt under Revisionen af Præmieindtægten, nemlig at Materialet bestaar af et meget betydeligt Antal Poster.

En saadan Gennemgang — som dog maa begrænses til Stikprøver — bør dog alligevel ikke lades helt ude af Betragtning, men blot suppleres med andre kontrollerende Arbejder.

Med Kvitteringsjournalen (Følgelisterne) som Udgangspunkt undersøges det i Forsikringsregistret, hvilke Forsikringer der i Henhold til Selskabets Reassurancebestemmelser skal være afdækket. Reassurancens Andele i disse Forsikringer efterregnes, og det kontrolleres, at der har fundet rigtig Notering Sted i Genforsikringsjournalen. Hvis Selskabet udelukkende afdækker i Kvote, volder dette Arbejde ingen praktiske Vanskeligheder, idet der da kun er Tale om en simpel Efterregning paa Grundlag af de givne Brøker. Saafremt hele Selskabets Portefeuille afgives paa denne Maade, kan Genforsikringspræmien endda muligvis afstemmes en bloc med Kvitteringsjournalen.

Vanskeligere stiller Sagen sig for den Del af Forsikringerne, som afdækkes excedentvis. Her maa de enkelte Genforsikringskort frem, og ved Hjælp af Reassurancebestemmelserne udregnes Police for Police Reassurandørernes Andele, og deres rigtige Notering i Genforsikringspræmiejournalen kontrolleres. Saafremt Størsteparten af Selskabets Policier er reassureret, kan det lønne sig at optage alle Forsikringer i Genforsikringsjournalerne, altsaa ogsaa dem, der holdes for egen Regning, idet man herved opnaar, at der kan foretages en maanedlig Afstemning mellem Kvitteringsjournalen og Genforsikringspræmiejournalen, der giver Sikkerhed for, at Afdelingen har behandlet alle Forsikringer vedrørende den paagældende Maaned.

Gennemgangen af *Reassurancens Andel i Skaderne* former sig paa ganske tilsvarende Maade. De udbetalte Skader gennemgaas med Henblik paa, om og hvorledes de er reassureret. Ved ren Kvoteafdækning bestaar der en Mulighed for at udregne Reassurandørernes Andele af den samlede Skades-Udbetaling under eet, medens man ved excedent-behandlede Forsikringer maa udregne Andelene Skade for Skade.

Kontrollen med *Genforsikringsprovisionen* indskrænker sig til en Undersøgelse af, at hver Reassurandør belastes for Provision med den for ham gældende Sats samt, at Provisionen er rigtigt udregnet. Ved Aarsafslutningen maa det nøje paases, at »Reassurancen er à jour«. Der menes hermed, at alle inden Statusdagen udstedte Policier og Kvitteringer skal være behandlet af Genforsikringsafdelingen og posteret i Genforsikringspræmiejournalen i det gamle Regnskabsaar. Paa samme Maade skal Reassurandørerne være belastet for deres Andele af de senest paa Aaret udbetalte Skader, ligesom selvfølgelig Provisionen fra Reassurandørerne maa være ført for hele Perioden.

Inden jeg gaar over til at omtale de vigtigste Statusposter, vil jeg gerne fremsætte nogle afsluttende Bemærkninger om Driftsregnskabet.

Den Form, hvori mange større Forsikringselskaber aflægger deres Driftsregnskab er — med Variationer — følgende:

<i>Indtægter.</i>	<i>Udgifter.</i>
<i>Brandforsikring:</i>	<i>Brandforsikring:</i>
Præmie- og Skadesreserve fra forrige Aar	Genforsikringspræmier
Præmier	Betalte Skader.. / Genf. Andel..
	Provision og Udlæg til Agenter / Genf. Andel
<i>Søforsikring:</i>	Præmiereserve
Præmie- og Skadesreserve fra forrige Aar	Skadesreserve
<i>Øvrige Forsikringsbrancher:</i>	<i>Søforsikring:</i>
Præmie- og Skadesreserve fra forrige Aar	Genforsikringspræmier
Præmier	Betalte Skader.. / Genf. Andel..
Renter og Udbytte af Værdipapirer.	Provision. / Genf. Andel.....
Overskud af Selskabets faste Ejen- domme	Præmie- og Skadesreserve
Kursforskul paa Effekter	<i>Øvrige Forsikringsbrancher:</i>
	Genforsikringspræmier
	Betalte Skader.. / Genf. Andel..
	Provision og Udlæg. / Genf. Andel
	Præmiereserve
	Skadesreserve
	Skatter
	<i>Administrationsudgifter:</i>
	Lønninger og Pensioner
	Øvrige Administrationsudgifter ..
	Kursforskul paa Valuta
	Henlagt til Kursreservecfonden
	Afskrivninger
	Overskud

Som det ses, er Regnskabet aflagt efter de Hovedbrancher, som Selskabet driver, saaledes at det er muligt for hver af disse at aflæse en Slags »Bruttoavance«.

Man vil endvidere lægge Mærke til, at de saakaldte tekniske Reserver ikke indarbejdes i henholdsvis Præmieindtægten og Skadesudgiften, men at de i Fjor afsatte Reserver indgaar som særlige Indtægtsposter. Regnskabet kommer derfor ikke til at vise *Aarets* Præmieindtægt eller Skadesudgift, men de bogførte Præmier og de betalte Skader og først ved at tage de ind- og udgaaende Reserver i Betragtning kan de egentlige Driftstjal udledes.

Saafrømt Selskabet driver Forretning i Udlandet, vil en Del Indtægter og Udgifter, f. Eks. i £, blive bogført til forskellige Kurser i Aarets Løb. For at undgaa en Indblanding af Kursavance og -tab i Driftsresultatet, foretager man ved Aarsafslutningen en fuldstændig Omregning af alle Driftsposter, betalte Skader og Præmier i Aarets Løb, ind- og udgaaende Reserver o. s. v. til Aarets Ultimo Kurs. Herved konstateres en Kursdifference i Forhold til de bogførte Beløb, og denne føres til Indtægt eller Udgift som Kursforskel paa Valuta. Man opnaar herved, at alle Poster i de enkelte Branchers Regnskab kommer til at staa omregnet efter samme Kurs, hvad der giver et rigtigere Billede af disse Branchers Forløb.

Kursforskellen paa Effekter overføres til Kursreguleringsfonden, men passerer som Regel Driftsregnskabet med lige store Beløb til Indtægt og Udgift.

Gennemgang af Forsikringsselskabets Statusopgørelse.

De typiske Poster i Skadesforsikringsselskabets Statusopgørelse er følgende:

<i>Aktiver.</i>	<i>Passiver.</i>
Aktionærernes Forskrivninger.	Aktiekapital.
Værdipapirer.	Div. Reserver.
Paaløbne Renter.	Kursreservefond.
Faste Ejendomme.	Præmiereserve.
Kassebeholdning og Banktilgodehavender.	Skadesreserve.
Tilgodehavende hos Agenturer og andre.	Deponeret Præmiereserve for afgivne Genforsikringer.
Inventar.	Gæld til andre Forsikringsselskaber m. m.
Etableringsomkostninger.	(Overskud etc.).

Oplysninger om baandlagte Værdipapirer samt Forpligtelser af forskellig Art.

I det efterfølgende er der givet en kort Redegørelse for Revisionens Kontrol med disse forskellige Statusposter. Dog indskrænker Omtalen sig til de for *Forsikringsselskabet* karakteristiske Aktiver og Passiver, saaledes at alle Poster af almen Natur lades ude af Betragtning.

Aktionærernes Forskrivninger.

Posten repræsenterer som bekendt den ikke indbetalte Del af Aktiekapitalen. Pr. Statusdagen maa der foretages et Eftersyn omfattende

samtligte originale Forskrivninger. Man maa under Gennemgangen tillige have Opmærksomheden henvendt paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Forskrivningerne kan anses for »gode«, hvilket Spørgsmaal det selvfølgelig er uhyre vanskeligt om ikke umuligt at trænge til Bunds i.

I Lov om Skadesforsikringsvirksomhed m. v. § 11 er det bestemt, at

»En Aktionær maa ikke, med mindre der stilles en af Forsikringsraadet godkendt Sikkerhed for det overskydende, hæfte for Indbetaling paa Aktier til et større samlet Beløb end 5 pCt. af den samlede Aktiekapital eller for større Beløb end 50.000 Kr. Er Aktionæren en Enkeltmand, maa Hæftelsen, med mindre den fornævnte Sikkerhed stilles, ikke overstige 25.000 Kr. Ministeren for Handel og Industri kan efter Indstilling fra Forsikringsraadet gøre Undtagelse fra de i denne Paragrafs 1ste Stykke indeholdte Bestemmelse«.

Det er derfor nødvendigt for Revisionen at opgøre hver enkelt Aktionærs fulde Hæftelse efter det Antal Aktier, som han ejer, og kontrollere, at denne holder sig indenfor de angivne Grænser, ligesom selvfølgelig Tilstedeværelsen af de i denne Anledning eventuelt stillede Sikkerheder maa konstateres.

Værdipapirer.

Beholdningen af Værdipapirer vil næsten altid være en af de største Poster i Statusopgørelsen og kræve et stort Arbejde fra Revisionens Side.

De Hovedpunkter, der i Forbindelse med Statusopgørelsen skal undersøges vedrørende denne Aktivpost, er:

- 1) Værdipapirbeholdningens Tilstedeværelse.
- 2) » Værdiansættelse.
- 3) Beregningen og Bogføringen af regnskabsmæssig og realiseret Kursavance og Udtrækningsgevinst.
- 4) Spørgsmaalet om, hvilken Del af Værdipapirbeholdningen, der eventuelt ikke er til fri Raadighed.

Tilstedeværelsen konstateres ved Eftersyn, som af praktiske Grunde bør foretages saa nær Statustidspunktet som muligt. Eftersynet foretages paa Grundlag af Revisionens egne Beholdningslister, idet det — bl. a. af Hensyn til Rentekontrollen — er meget praktisk, at saadanne

er til Raadighed. Samtidig med Eftersynet maa der som Regel foretages telefoniske Afstemninger med Kreditforeninger, Banker m. fl. for at faa ikke tilstedeværende Papirer bekræftet. I Forbindelse med Eftersynet af Værdipapirbeholdningen vil det være naturligt at undersøge Tilstedeværelsen af de hos Selskabet af andre deponerede Effekter. Dette Eftersyn sker paa Grundlag af Depotbogen.

De almindelige Regler om *Værdiansættelsen* findes dels i Aktieselskabslovens § 42, dels i Skadesforsikringslovens § 38 c.

I Henhold til disse Bestemmelser maa offentlig noterede Værdipapirer højst ansættes til Aarets ultimo Kurs. Den Kursavance (det Kurstab), der konstateres ved denne Omvurdering, eller som er konstateret ved Salg i Aarets Løb, skal overføres til Kursreguleringsfonden, der — i Henhold til § 38 c — ikke uden Forsikringsraadets Samtykke maa benyttes til andet end Dækning af Kurstab, der er konstateret ved Salg af Værdipapirer eller til Nedskrivning af Værdipapirer.

Man bemærke, at selv den ved Salg indtjente Avance ikke maa berøre Driftsregnskabet.

Kursgevinst ved Udtrækning maa tages til Indtægt og overføres som Regel til Rentekontoen.

Som Følge af det store Kursfald i Obligationer ved Krigens Udbrud blev der ved Skrivelse af 20. Marts 1940 fra Handelsministeriet aabnet Adgang til at optage offentligt noterede Værdipapirer til Gennemsnitskurser, beregnet paa Basis af indtil 5 Aars Ultimokurser under Forudsætning af, at Selskabet havde besiddet Papirerne saa længe. Dog skulde Selskaberne for at kunne gøre dette være i Besiddelse af Reserver — udover den lovmæssige Reservefond — til et Beløb, svarende til Forskellen mellem den Værdi, hvortil Papirerne optages efter Gennemsnitskurserne og Værdien efter Aarets ultimo Kurser, i modsat Fald maatte der ikke betales Udbytte, og hele Overskudet skulde henlægges. De Selskaber, som benyttede sig af denne Tilladelse, skulde i deres Regnskab give Oplysning om, at Værdipapirbeholdningen var optaget til Gennemsnitskurser, og hvilket Aaremaal der var benyttet som almindeligt Beregningsgrundlag. Endvidere kan det nævnes, at Selskaberne ikke vilkaarligt kan veksle mellem de her nævnte Fremgangsmaader (Ultimokurs eller Gennemsnitskurs), men maa fastholde det ene eller det andet Princip. (Se iøvrigt de nærmere Regler og Kommentarer i ovennævnte Skrivelse).

En ikke uvæsentlig Del af Skadesforsikringsselskabernes Værdipapirer er unddraget Selskabernes fri Raadighed, fordi de er stillet som Koncessionsdepoter overfor Myndighederne her eller i Udlandet.

Et saadant Forhold vises i Regnskabet som en særlig Bemærkning i Forbindelse med Værdipapirbeholdningen, f. Eks.: »Af Værdipapirbeholdningen er nom. Kr. bogført til Kr. deponeret hos andre Forsikringsselskaber eller stillet som Koncessionsdepot«.

Statusposten *Paaløbne Renter* behøver næppe mange Forklaringer. Den kontrolleres ved simpel Efterregning. Undertiden — navnlig i de sidste Aar — kan man se Posten adskilt i *Paaløbne, ikke forfaldne og Forfaldne, ikke betalte Renter*.

Kassebeholdning og Banktilgodehavender.

Disse Tilgodehavender behandles og afstemmes efter de almindeligt kendte Regler. I Lighed med, hvad der gælder for Værdipapirerne, kan en større eller mindre Del af Banktilgodehavenderne være baandlagt. I de senere Aar ses det desuden ofte, at en Del udenlandske Banktilgodehavender er unddraget den fri Raadighed paa Grund af Valuta-restriktioner.

Faste Ejendomme og Inventar behøver ikke nogen Omtale her.

Under *Tilgodehavende hos Agenturer og Andre* indgaar for uden Agenturmellemværenderne ogsaa Beholdningerne af Præmiekvitteringer henhørende under *Hovedkontorets Incasso* samt *Restancer* og *Saldi for Agentforskud* foruden eventuelle andre Tilgodehavender af almindelig Art.

Kontrollen med Agenturtilgodehavenderne adskiller sig ikke væsentligt fra Kontrollen med Udestaaende Fordringer i Almindelighed.

Agenturkontiene i Reskontroen gennemgaaes og sammenholdes med Uddraget, der eftertælles og afstemmes med Kontrolkontoen i Hovedbogen. De enkelte Saldi svarer i Almindelighed til sidste Maanedes Præmiekvitteringer med Fradrag af å Konto Indbetalinger og forskellige Udlæg, og de kan som Regel afstemmes med den Afregningsformular, som Agenturet indsender Maaned for Maaned. Undertiden kan der i Saldiene være indblandet Laanemellemværender m. m. med Agenterne, hvilke Forhold bør udskilles af de rene Præmietilgodehavender.

Som ovenfor nævnt indgaar under denne Statuspost ogsaa den saakaldte »*Hovedkontorets Incasso Konto*«. Selv om Størsteparten af Præmiekvitteringerne opkræves af Agenturerne, vil der tilbage altid blive en Række Præmietilgodehavender, som af forskellige Grunde opkræves af Hovedkontoret. Bogføringsmæssigt kan Hovedkontorets Incasso Konto fuldstændigt sidestilles med Agenturkontiene, og den føres da sædvanligvis ogsaa i Agenturreskontroen paa samme Maade. Den Saldo, som Kontoen udviser, modsvares af en Beholdning af Præmie-

kvitteringer under Opkrævning. Denne Beholdnings Tilstedeværelse bør konstateres, dette kan ske nogle Gange i Aarets Løb, eventuelt i Forbindelse med de uanmeldte Kasseeftersyn.

Restancerne gennemgaas paa Grundlag af det specificerede Uddrag af Restancekontoen. For hver enkelt Restance vil der gerne være oprettet en »Sag«, i hvilken findes al den Korrespondance, som er ført i Anledning af Incassationen af det paagældende Tilgodehavende. Disse Sager maa gennemgaas, i hvert Fald ved et passende Antal Stikprøver. Herunder paases det, at det originale Dokument (Præmiekvitteringen, Policen) er til Stede, og at Rykningen og Behandlingen af Sagen i øvrigt er à jour.

Tilgodehavenderne for *Agentforskud* bør dokumenteres ved Saldo-bekræftelser. Disse Tilgodehavender er ofte Genstand for en Kritik fra Revisionens Side, navnlig for de større Posters Vedkommende. Man maa ved Vurderingen af disse Tilgodehavender navnlig se hen til, om den paagældende Agent stadig er i Selskabets Tjeneste og har en saadan Indtjeningsevne, at der er rimelig Udsigt til, at Tilgodehavendet med Tiden kan blive dækket.

Etableringsomkostninger etc. kan paa samme Maade som i andre Aktieselskaber aktiveres, men Reglerne for Afskrivning paa denne Konto afviger noget fra de i Aktieselskabsloven fastsatte Bestemmelser. Ifølge Skadesforsikringslovens § 38, Stk. a, skal »Organisations- og Etableringsomkostninger (derunder Omkostninger ved Tilvejebringelse eller Udvidelse af Selskabets Kapital samt »good will«, der af Selskabet maatte være betalt for en Forretnings Afstaaelse) opføres paa en særlig Konto, der aarligt nedskrives med mindst $\frac{1}{3}$ af det oprindelige Beløb«.

Paa Passivsiden er *Præmiereserven* og *Skadesreserven* (de tekniske Reserver) de interessanteste Poster. Tidligere ansaa man vistnok Revisionens Ansvar for de tekniske Reservers Tilstrækkelighed for at være ret begrænset. Den Udvidelse af Revisionen, som har fundet Sted gennem de senere Aar, har dog medført en Erkendelse af, at Revisionen ikke fuldstændig kan skyde dette Ansvar fra sig.

Selv om den selvfølgelig aldrig kan opnaa den samme intime Føling med Forretningernes Forløb som Direktionen, en Føling, som er en af Forudsætningerne for at kunne afsætte Reserverne rigtigt, kan man dog ved at sætte sig ind i Principperne og Fremgangsmaaderne ved Beregningen af de tekniske Reserver opnaa at faa et ret godt Indtryk af, om Selskabet selv har tilstræbt at opgøre disse saa rigtigt som muligt.

Præmiereserven.

Præmiereserven er som bekendt den Del af de til Selskabet indgaaede Præmier, som ved Regnskabsaarets Udgang ikke er afløbet, men som — efter den Periode, for hvilken de er betalt — »rækker« ind i næste Regnskabsaar og altsaa maa transiteres til dette. Teoretisk volder Beregningen af Præmiereserven ikke Vanskeligheder, idet det kun drejer sig om Forsikring for Forsikring forholdsmæssigt at beregne, hvor stor en Del af Præmien, der skal overføres til næste Aar. Vanskelighederne melder sig først under større Forhold, hvor en saadan direkte Opgørelse vil vise sig at være praktisk umulig. Præmiereserven opgøres derfor gerne efter et eller andet Princip, som uden at være helt nøjagtigt giver et tilnærmelsesvis rigtigt og praktisk anvendeligt Resultat.

Enkelte Forsikringselskaber, saaledes navnlig de gensidige, kommer let uden om hele Præmiereservespørgsmaalet ved altid at opkræve Præmierne paa saadanne Terminer, at de udløber med Regnskabsaaret.

Sædvanligvis opkræves Forsikringerne dog for et Aar ad Gangen til Stadighed paa Aarsdagen for Tegningen, og Forsikringerne i en større Bestand vil derfor forfalde jævnt fordelt over hele Aaret. Dette Forhold er egentlig Forudsætningen for den Metode til Beregning af Præmiereserven, der gaar ud paa at afsætte denne med en fast Procent, f. Eks. 50 pCt. af Præmieindtægten. Metoden anvendes af en Del af de større Forsikringselskaber, som har Raad til afsætte Procentsatsen saa højt, at den er paa den sikre Side. Iøvrigt har Metoden den Fordel, at den er nem at anvende.

Saaframt Portefeullens Forfaldsdage ikke som ovenfor forudsat fordeler sig jævnt over Aaret, men særlig samler sig i visse Maaneder, f. Eks. Kvartals- eller Halvaarsmaanederne, vil ovennævnte Beregningsmetode ikke give rigtigt Resultat. I saa Fald kan med Fordel anvendes det saakaldte $\frac{1}{24}$ -System. Præmiereserven beregnes efter dette System paa den Maade, at af Præmieindtægten for de Forsikringer, som forfalder i Januar Maaned (Regnskabsaaret er Kalenderaaret) afsættes som Reserve $\frac{1}{24}$, paa tilsvarende Maade afsættes af Forsikringer, som forfalder i Februar $\frac{2}{24}$, i Marts $\frac{3}{24}$ o. s. v. Begrunden for at afsætte Reserven efter dette Princip er, at de Forsikringer, som forfalder i Januar Maaned, gennemsnitlig tænkes at løbe fra 15. Januar til det efterfølgende Aars 15. Januar, saaledes at Reserven af disse Forsikringer maa beløbe sig til $\frac{1}{24}$ o. s. v. Metoden kan ogsaa anvendes paa den Maade, at der for Forsikringer, forfaldende i 1. Kvartal, afsættes $\frac{1}{8}$ af Præmieindtægten, for 2. Kvartal $\frac{2}{8}$ o. s. v.

Fra den efter disse Principper udregnede Præmiereserve maa selvfølgelig fradrages en forholdsmæssig Andel for Genforsikringen. Undertiden foretages der ogsaa et skønsomt ansat Fradrag for Provision og sjældnere ogsaa for det Overskud, som Præmiereserven maa indeholde. En paa Basis af Bruttopræmieindtægten for egen Regning beregnet Reserve kan karakteriseres som rigelig, hvis der fradrages Provision som forsvarlig og efter yderligere Fradrag af beregnet Overskud som knapt tilmaalt.

Revision af Præmiereserven.

Revisionens Kontrol med Præmiereserven bestaar i en almindelig Eftertælling og Efterregning af Reserveopgørelsen, eventuelt — hvis Reserven er afsat Forsikring for Forsikring — foretaget ved Stikprøver.

Skadesreserven.

Skadesreserven er en Opgørelse over de Skader, som er anmeldt til Selskabet inden Udgangen af Regnskabsaaret, men som paa Grund af, at Skadesbehandlingen strækker sig over nogen Tid, først kommer til Udbetaling i det efterfølgende Aar.

Skadesreserven volder baade Selskabet og Revisionen langt større Vanskeligheder end Præmiereserven.

Opgørelsen af Skadesreserven falder i to Afsnit:

- 1) Bestemmelsen af de Skadestilfælde, som skal indgaa i Reserven,
- 2) Fastsættelse af de Beløb, hvormed disse Skadestilfælde skal optages i Reserven.

Punkt 1.

Under Omtalen af Forretningsgangen i Skadesafdelingen blev det nævnt, at en anmeldt Skade blev noteret i en »Journal for anmeldte Skader«, og at der i denne Journal blev foretaget Tilføjelser, naar Skadesbeløbet var endelig fastsat, samt naar det blev udbetalt. Paa Grundlag af denne Journal fastslaas de Skadestilfælde, som henhører under Reserven.

Punkt 2.

Naar det saaledes er fastslaaet, hvilke Skader der hører til Reserven, fremtager Skadesafdelingen alle disse Sager og fastsætter — Sag for Sag — de Beløb, hvormed de skal indgaa i Reserven.

Revision af Skadesreserven.

Revisionens Arbejde med Skadesreserven maa først gaa ud paa at konstatere, at Reserveopgørelsen omfatter alle de anmeldte, ikke udbetalte Sager, idet der maa foretages en Afkonferering af Opgørelsen med de aabentstaaende Sager i »Journal for anmeldte Skader«.

Derefter gennemgaas de enkelte Sager, paa Grund af Materialets Omfang som Regel dog kun ved Stikprøver. Revisionen maa herunder, ved Drøftelser med Direktionen, Skadesafdelingens Funktionærer m. fl. søge at trænge til Bunds i de Principper, der har været raadende ved Afsættelsen. I nogle af Sagerne kan man naa til et Resultat og umiddelbart godkende de afsatte Beløb, i andre Tilfælde beror Afsættelsen i højere eller mindre Grad paa et Skøn. Som Regel faar man dog under Drøftelserne et tydeligt Indtryk af, om Selskabet har bestræbt sig paa at afsætte en saa vidt mulig rigtig Skadesreserve eller ej, selv om man ikke direkte kan kontrollere alle de Beløb, som Skadesreserven bestaar af.

Da der hengaar et Stykke Tid — ofte flere Maaneder — mellem Regnskabsafslutningen og den Dag, da Revisionen gennemgaar Reserven, vil der i dette Tidsrum være endelig opgjort og udbetalt en Række af de i Reserven optagne Sager. Disse endelig afgjorte Sager kan være en god Støtte ved Kontrollen med Reserven, idet den jo for disse Sagers Vedkommende gerne skulde være afsat med Beløb, som nogenlunde svarer til den endelige Afgørelse. Endvidere kan nævnes, at totale Skader maa være optaget til Forsikringssummen, og at denne jo i øvrigt er øverste Grænse for Selskabets Hæftelse i den enkelte Sag.

I de fleste Sager vil der dog næppe foreligge saadanne objektive Retningslinier for Revisionen, og man er derfor som ovenfor nævnt henvist til ved Drøftelser etc. og Gennemsyn af de originale Skadesakter at danne sig et Indtryk af de afsatte Beløb.

Medens Skadesreserveafsætningen i de fleste Brancher stort set følger de her angivne Linier, afviger Forholdene i Søforsikringsbranchen en Del herfra. Dette hænger sammen med, at Skadesreguleringen indenfor denne Branche finder Sted meget sent. Saaledes kan en Skade, der overgaar et Skib uden at gøre det usødygtigt, maaske vente et Aar eller mere paa at blive repareret (selv om den straks anmeldes), og først til den Tid kan den paagældende Skade altsaa gøres endeligt op. Dette tvinger Regnskabsaflæggelsen for denne Branche ind i den Form, at Forretningen maa holdes adskilt i Aargange, sædvanligvis 5 eller flere. Ved Udløbet af det første Regnskabsaar er det nemlig umuligt at afsætte en nøjagtig Reserve, og den Saldo (Forskellen mellem

Præmieindtægten og Provisions- og Skadesudgiften), som Forretningen udviser, overføres derfor til næste Aar, uden at der føres noget Overskud til Indtægt. Saafremt der foreligger ugunstige Oplysninger om Skadesforløbet i det paagældende Aar, kan der endog blive Tale om at forøge Reserven, saaledes at Aaret maa afsluttes med et Underskud. Efter Udgangen af det andet Aar kan Forholdene straks bedre overses, saaledes at man nu kan afsætte en Skadesreserve, som har nogen Rimelighed for at holde. Jo ældre Aargangen bliver og jo mere Afviklingen af den paagældende Skadesreserve skrider frem, desto bedre kan Forløbet af det paagældende Aars Forretning overses og et Overskud føres til Indtægt.

Et skematisk Eksempel vil illustrere det her sagte:

1. Aar 1935 (1935 Forretning)

Præmieindtægt	200.000,—	
Provisioner		30.000,—
Bet. Skader		60.000,—
Præmie- og Skadesreserve		110.000,—
	<u>200.000,—</u>	<u>200.000,—</u>

Som det ses, er Aargangen »afbalanceret«, og der er ikke beregnet noget Overskud.

2. Aar 1936 (1935 Forretning)

Præmie- og Skadesreserve f. forr. Aar	110.000,—	
Bet. Skader		50.000,—
Skadesreserve t. næste Aar		60.000,—
	<u>110.000,—</u>	<u>110.000,—</u>

Ogsaa dette Aar er Forretningen paa Grund af Usikkerheden afsluttet uden Overskud, idet hele Saldoen er ført frem. Der kan selvfølgelig nu ikke længere være Tale om nogen Præmiereserve.

3. Aar 1937 (1935 Forretning)

Skadesreserve f. forr. Aar	60.000,—	
Bet. Skader		25.000,—
Skadesreserve t. næste Aar		20.000,—
Overskud		15.000,—
	<u>60.000,—</u>	<u>60.000,—</u>

Skadesreserven har nu paa Grundlag af foreliggende Oplysninger kunnet anslaaes til Kr. 20.000,—, og man har derefter ment det forsvareligt at tage et Overskud paa Kr. 15.000,— til Indtægt.

4. Aar 1938 (1935 Forretning)

Skadesreserve f. forr. Aar	20.000,—	
Bet. Skader		8.000,—
Skadesreserve t. næste Aar		4.000,—
Overskud		8.000,—
	<u>20.000,—</u>	<u>20.000,—</u>

Ved Udgangen af dette Aar viser det sig, at Skadesafviklingen forløber saa gunstigt, at en Reserve for de resterende Skader paa Kr. 4.000,— maa anses for passende. Der kan saaledes føres til Indtægt et yderligere Overskud paa 1935 Forretningen paa Kr. 8.000,—.

5. Aar 1939 (1935 Forretning)

Skadesreserve f. forr. Aar	4.000,—	
Bet. Skader		500,—
Skadesreserve t. næste Aar		1.000,—
Overskud		2.500,—
	<u>4.000,—</u>	<u>4.000,—</u>

Forløbet af det 5. Aar har været lige saa gunstigt. Der resterer nu kun Skader til Beløb ca. Kr. 1.000,—. Denne Reserve føres derfor frem, men Afviklingen er nu saa vidt fremskredet, at der ikke længere er nogen Grund til at holde Aargangen adskilt, og den sammenblandes derfor med de ældre Aargange, hvorpaa der endnu maatte restere Smaabeløb.

I Forbindelse med denne direkte Gennemgang af Reserven kan det være af Interesse at undersøge, hvorledes de i tidligere Regnskabsaar afsatte Reserver er forløbet, og i de allerfleste Selskaber vil der da ogsaa foreligge Opgørelser herover, som kan være til stor Hjælp under Kritiken af Reserven.

I de større Selskaber vil man se, at Skadesreserven foruden Beløbene for de løbende Skader yderligere som en Forstærkning indeholder et større eller mindre Ekstrabeløb, beregnet til at imødegaa uanmeldte Skader og de særlig store Skader (Katastrofer), som kan opstaa Tid efter anden. Det er selvfølgelig af Betydning for Vurderingen af Regnskabet, at Revisionen har Opmærksomheden henledt paa, om disse Ekstrareserver forøges eller formindskes fra Aar til Aar.

Deponeret Præmiereserve for afgivne Genforsikringer.

Mange Reassurancekontrakter indeholder en Bestemmelse om, at Reassurandøren ikke har Krav paa at faa det fulde Præmietilgodehavende

udbetalt straks, men at f. Eks. 25 pCt. af hvert Kvartals Præmier tilbageholdes paa en Depotkonto. Naar der er gaaet et Aar, overføres Depotet fra det første Kvartal til Reassurandørens Mellemlægningskonto, men samtidig tilbageholdes 25 pCt. af det 5. Kvartals Præmie o. s. v. Paa Depotkontoen vil altsaa herefter altid staa 25 pCt. af de fire sidste Kvartalers Præmie. Disse Depoter indgaar under ovennævnte Kontobetegnelse.

Revisionen afstemmer disse Depoter med Kopierne af de til Reassurandørerne sendte Kontokuranter og gennemgaar disses Anerkendelser for Saldiene. Endvidere kan der foretages en Afstemning med den tilsvarende Præmieindtægt.

Gæld til andre Forsikringselskaber kræver næppe større Omtale. I Lighed med, hvad der er sagt om Depotkontiene, kan Saldiene afstemmes med Kopierne af Kontokuranterne til Reassurandørerne og disses Anerkendelser.

II. Indirekte Forretning.

Man taler om indirekte Forretning i forsikringsmæssig Henseende, naar Forsikringselskabet ikke selv træder i direkte Forbindelse med Forsikringstageren, men driver sin Virksomhed ved at overtage større eller mindre Dele af de direkte tegnende Selskabers Risici mod samtidig at deltage forholdsmæssig i Præmier og Skader m. m.

Paa samme Maade som de direkte tegnende Selskaber sjældent holder alle deres Forsikringer for egen Regning, men genforsikrer en Del af dem, afgiver det indirekte Selskab (Genforsikringselskabet) en Del af den overtagne Forretning til andre Genforsikringselskaber. Paa denne Maade spredes alle de større Forsikringer ud paa mange Selskaber. Den Dag en stor Forsikring bliver skaderamt, skal det direkte tegnende Selskab altsaa ikke bære et stort Tab alene men faar en større eller mindre Del af Skadesbeløbet refunderet fra sine Reassurandører, der atter har afdækket sig til forskellige Sider o. s. v.

Det vil heraf forstaaes, at Genforsikringselskabets Virksomhed falder i to skarpt afgrænsede Dele:

- 1) Overtagelse af andre Selskabers Risici (Overtagelse fra Cedenterne),
- 2) Afgivelse af en Del af den overtagne Forretning (Afgivelse til Retrocedørerne).

Forretningsgangen.

Overtagelsen.

Størsteparten af den overtagne Forretning hidrører fra Kontrakter, som Selskabet har afsluttet med andre Genforsikringsselskaber eller med direkte tegnende Selskaber. Herudover forekommer der dog ogsaa fakultative Overtagelser i Henhold til særlige Aftaler i hvert enkelt Tilfælde. Den overtagne Forretning er enten Kvoter af andre Selskabers Forsikringer eller Excedentgenforsikring.

Fra Cedenterne modtages regelmæssigt Bordereauer og kvartalsvis Kontokuranter; disse sidste danner ofte det egentlige Bogføringsgrundlag for Genforsikringsselskabet. De modtagne Kontokuranter afstemmes i de »tekniske Afdelinger« med Bordereauerne, og Depotstillelsen kontrolleres. Genforsikringsselskaberne maa nemlig ofte stille Depot over for Cedenterne (ligesom det modtager Depoter fra Retrocedørerne), idet Præmierne jo afregnes forud til Selskabet, medens Skadesafregningen sker bagud. Denne Depotstillelse kan ske i Form af et fast Depot (Værdipapirer eller en Bankbeholdning), men kan ogsaa finde Sted paa den Maade, at en vis Procent — f. Eks. 25 pCt. — af Præmien hvert Kvartal tilbageholdes paa en særlig Depotkonto, hvor den henstaar 1 Aar, hvorefter den frigives samtidig med, at der stilles nyt Depot af den nu gældende Præmie.

Det er almindeligt, at Kontokuranterne noteres paa Statistikkort Kontrakt for Kontrakt, saaledes at man faar en Oversigt over Forløbet af den enkelte Forretning. I Bogholderiet er Kontokuranterne jo kun sorteret mængtvis men bogført i den tilfældige Orden, hvori de fremkommer.

For de større Kontrakters Vedkommende foretages der endvidere med Bordereauerne som Grundlag en Notering paa Kort (Kortføring) af de større Risici, som Selskabet overtager. Det bliver derved muligt at kontrollere, om man eventuelt fra flere Cedenter overtager Andele af den samme Risiko, saaledes at man paa en enkelt Risiko kommer op paa et større Beløb for egen Regning end ønskeligt. Man undersøger, om Forsikringerne »kumulerer«. Skulde dette være Tilfældet, afdækkes et passende Beløb.

En saadan Kortføring forudsætter fyldige Bordereauer fra Cedenterne. Fremkommer saadanne ikke, eller er de ikke oplysende nok, maa Kortføringen opgives.

Efter denne Behandling gaar Kontokuranten til Bogføring i Bogholderiet. Bogføringen sker i »Overtagelsesjournalen«, der kan være indrettet saaledes:

Præmiekontoen krediteres og Provisions- og Skadeskontiene debiteres i Henhold til Kontokuranten. Nettobeløbet herimellem debiteres i Hovedkolonnen Cedenternes Konti. Hvis der skal stilles Depot, debiteres Depotkontoen herfor, og Cedenten belastes altsaa med et saa meget mindre Beløb. Paa Grundlag af denne Journal føres Rescontriene for Cedenter og Depoter. Den sammentalte og afstemte Journal posteres maanedsviis eller kvartalsviis i Hovedbogholderiet.

Indirekte Forretning drives i stort Omfang internationalt, saaledes at der fremkommer Kontokuranter i mange forskellige Mønter. Under saadanne Forhold er det hensigtsmæssigt at indrette en Journal for hver Møntsort. Denne føres saa fortløbende gennem hele Aaret for ved Aarsafslutningen at blive sammentalt og omregnet til ultimo Kurs og derefter posteret. Sædvanligviis laves der dog i Journalen en Kvartalsafslutning, for at man kan faa en Oversigt over Forløbet af Forretningen i de forskellige Møntsorter, men det er meget almindeligt, at hele Hovedbogholderiet kun føres en Gang om Aaret.

Denne Forretningsgang medfører, at Rescontriene kun bliver ført i fremmed Mønt. Naar Cedenterne derfor udligner deres Debetsaldi ved at remittere, og disse Rimesser sælges til Banken, opstaar der det Forhold, at Kasseregnskabet modtager et Beløb i danske Kroner, som skal godskrives i Rescontroen i f. Eks. £. Man kan til dette Øjemed anvende følgende Fremgangsmaade: Den indgaaede Rimesse noteres i original Mønt i en »Rimessejournal for £« og krediteres paa Grundlag af denne Cedentens Konto i Rescontroen. Rimessen sælges til Banken, og Salgsprovenuet debiteres Kasseregnskabet i danske Kroner til Kredit for en »Kursreguleringskonto«. Ved Aarets Udgang sammentælles alle Rimessejournalerne, og Slutbeløbene i original Mønt omregnes til danske Kroner til ultimo Kurs, og dette Beløb bogføres i Hovedbogholderiet i danske Kroner til Debet for Kursreguleringskonto og til Kredit for Cedenternes Hovedbogskonto. Kursreguleringskontoen kommer herved til at vise en Kursdifference, der som Gevinst eller Tab overføres til Driftsregnskabet. Saldiene i Rescontriene kan i Aarets Løb afstemmes i original Mønt med Grundposteringsbøgerne og ved Aarets Udgang, efter at alle Omregninger er foretaget, tillige i danske Kroner med Kontrolkontoen i Hovedbogen.

Afgivelsen.

Ligesom det direkte tegnende Selskab afgiver ogsaa Genforsikrings-selskabet en Del af den overtagne Forretning, dels for at sprede Risikoen, dels for ad Gensidighedens Vej at erhverve ny Forretning.

For hver enkelt Cedentkontrakt er der truffet specielle Afdækningsaftaler. Afgivelsen kan ogsaa her ske kvote- eller excedentvis. Den sidstnævnte Form forudsætter dog, at en Kortføring har været mulig. Naar Retrocedørernes Andele i en bestemt Kontrakt er opgjort, udskrives der Kontokuranter, som fremsendes til dem. En Kopi af Kontokuranten gaar til Bogholderiet, hvor den bogføres i en »Afgivelsesjournal«, der er indrettet paa ganske samme Maade som den tidligere omtalte Overtagelsesjournal, blot bliver der jo nu Tale om en Udgift til Præmier og en Indtægt ved de afgivne Skader og Provisioner.

Efter at Retrocedørerne har gennemgaaet Kontokuranten, fremsender de en Godkendelse af den til Selskabet.

Iøvrigt sker Føringen af Rescontro og Rimesser m. m. efter ganske tilsvarende Principper som ovenfor omtalt for Overtagelsens Vedkommende.

Revisionen.

Den Omstændighed, at praktisk taget alle Indtægter og Udgifter bogføres paa Grundlag af Kontokuranter, som fremkommer i kontrollabel Rækkefølge, giver Revisionen et langt fastere Greb om Bogholderiet, end det er muligt at opnaa i det direkte tegnende Selskab.

Grundlaget for hele Revisionen er en af Direktionen (Bestyrelsen) udarbejdet *Kontraktsfortegnelse*. Denne indeholder Oplysninger om alle de Kontrakter, som Selskabet har løbende med sine Cedenter samt om, hvorledes hver enkelt Kontrakt er afdækket. Ved Hjælp af denne kan Revisionen undersøge, om der fra hver enkelt Cedent successive fremkommer Kontokuranter omfattende hele Regnskabsaaet. De enkelte Kontokuranter sammenholdes (som Regel kun stikprøvevis) med Noteringerne i »Overtagelsesjournalen«, som eftertælles, o. s. v.

Med Hensyn til Afgivelsen sammenholdes paa samme Maade Kopierne af de til Retrocedørerne fremsendte Kontokuranter med Noteringerne i Afgivelsesjournalen. I Aarets Løb undersøges lejlighedsvis Rigtigheden af selve Afgivelsen, idet man med Udgangspunkt i nogle udvalgte Kontokuranter fra Cedenterne kontrollerer de hertil svarende Kontokurantkopier til Retrocedørerne. Hvis Afgivelsen er sket i Kvote, volder Arbejdet ikke synderlige Vanskeligheder. Er der derimod Tale om en Excedentafdækning, maa man hele den besværlige Vej tilbage til Bordereauerne, herpaa udvælge enkelte Risici, følge dem gennem de tekniske Afdelingers Kortføring, Maksimering o. s. v., indtil man kan se, at de er indeholdt i Tallene paa en Afregning til Retrocedørerne. Hele dette Arbejde kan kun foretages for et ganske ringe Antal Stik-

prøvers Vedkommende, og dets Betydning ligger derfor ogsaa mest i, at det giver Revisionen et godt Indtryk af, hvorledes disse Afdelinger arbejder.

I Forbindelse med Aarsafslutningen kan der foretages en Afstemning af Bogholderiets Noteringer om Præmier, Provisioner og Skader og de tekniske Afdelingers Rekapitulation af Statistikkortene.

De i Genforsikringsselskabets Statusopgørelse forekommende Poster er i det store og hele identiske med det direkte tegnende Selskabs, dog skal kort omtales enkelte specielle Forhold.

Under Aktiverne findes »*Tilgodehavender hos Cedenter*« og »*Depoter for overtagne Genforsikringer*«. Ved Aarsafslutningen afstemmer Revisionen disse Mellemværender enkeltvis med den sidste Kontokurant fra Cedenten. Undertiden fremgaar Depotsaldoen ikke af Kontokuranten, men den maa i saa Fald afstemmes med den bogførte Præmieindtægt. Hver enkelt Cedent kan være repræsenteret med mange forskellige Saldi, dels i Debet og dels i Kredit og endvidere tillige som Retrocedør. Det er derfor ikke ualmindeligt, at Saldouddraget udarbejdes paa den Maade, at der udregnes en Nettosaldo for hvert enkelt Selskab.

Svarende til disse Aktiver findes paa Passivsiden »*Gæld til Retrocedører*« og »*Depoter for afgivne Genforsikringer*«. Disse Saldi afstemmes med Kopierne af de til Retrocedørerne fremsendte Kontokuranter, i Forbindelse hermed gennemgaas Retrocedørernes Anerkendelse heraf.

Præmie- og Skadesreserverne i disse Selskaber gennemgaas paa følgende Maade:

Præmiereserven.

Det undersøges (bedst i Statistikens Noteringer), at der er afsat Reserve for hver enkelt Kontrakt. Derefter gennemgaas de fra Cedenterne fremsendte Meddelelser om den Præmiereserve, der skal afsættes paa hver Forretning. I de Tilfælde, hvor Meddelelser ikke er fremkommet, afsættes Reserven gerne skønsmæssigt, idet man støtter sig til den saakaldte »Pauschalsats«, d. v. s. en i Reassurancekontrakten fastsat Præmiereservesats, der er beregnet paa at skulle anvendes, naar Kontrakten ophører. Denne Sats er dog baseret paa 4 Kvartalers Præmieindtægt og maa derfor hæves eller sænkes, saafremt Bogholderiet indeholder færre eller flere Kvartalers Præmieindtægt.

Skadesreserven.

Paa samme Maade som omtalt under Præmiereserven undersøges det, at der er afsat Reserve for hver Kontrakt. Som Regel vil der fra Cedenten foreligge Meddelelse om Skadesreservens Størrelse for hver

Kontrakt. Skulde en saadan alligevel mangle, maa Reserven afsættes skønsomt. Der maa i saa Fald ses hen til, hvor store Skaderne under den paagældende Kontrakt har været i Forhold til Præmierne i tidligere Aar, hvor stor en Avance Kontrakten plejer at afkaste o. s. v. I Tvivlstilfælde »afbalanceres« Forretningen, d. v. s., at der ikke tages noget Overskud ind paa den. Dette sker ved at afsætte som Skadesreserve den Saldo, der fremkommer, naar man fra Præmieindtægten plus Præmie- og Skadesreserve fra i Fjor for den paagældende Kontrakt trækker Udgifterne til Provisioner og Skader samt den beregnede Præmiereserve til næste Aar. Saafremt der foreligger daarlige Oplysninger om Forretningens Forløb, kan det forekomme, at Skadesreserven maa afsættes saa stor, at Forretningen giver Underskud.